

Deres ref: 20/6087

Oslo, 12. april 2021

## **HØRINGSUTTALELSE – UTKAST TIL VEILEDER OM TAUSHETSPLIKT, OPPLYSNINGSPLIKT OG OPPLYSNINGSRETT I FORVALTNINGEN**

### **1. Om Rettspolitisk forening**

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper. Foreninga ønsker med dette å uttale oss om de foreslåtte endringene.

### **2. Om forslagene**

Rettspolitisk forening støtter målsetningen om å gjøre regelverket lettere tilgjengelig for alle brukere, på tvers av ulike sektorer i forvaltningen. Foreningen er likevel usikker på om veilederen oppfyller målet.

På side 7 i veilederen er det referert til en undersøkelse av Stang m.fl. (2013), der det blant annet kommer frem at de ansatte i forvaltningen «i liten grad leser i lovverk, rundskriv og veiledere, til tross for at man kjenner seg usikre på gjeldende regler». Det slås deretter fast at den nye veilederen forhåpentligvis vil bidra til kompetanseheving. Det er uklart hvordan en ytterligere veileder skal bidra til økt kompetanse i forvaltningen, om et av de grunnleggende problemene er at denne type veiledere ikke blir brukt og lest av målgruppen.

Vi savner derfor mer refleksjon rundt årsakene til at rundskriv og veiledere ikke blir lest, og en vurdering av alternative tiltak som kan sikre kompetanseheving i forvaltningen. En nærliggende årsak til at veiledere ikke blir lest, er at språket er for komplisert, spesielt for ikke-jurister. En annen årsak kan være at veiledere ofte i liten grad gir konkret veiledning.

Utkastet til veileder for om taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett gir noen steder god og konkret veiledning, andre steder ikke. Ett eksempel på mindre god veiledning følger i kapittel 3, om forholdet til personopplysningsloven og EUs personvernforordning. Veilederen kunne med fordel gitt noe mer grunnleggende informasjon om kravet til gyldig

behandlingsgrunnlag, slik som samtykke eller hjemmel i lov eller forskrift. Forholdet til personvernlovgivningen og forvaltningsloven bør også forklares kort. Kompliserte legaldefinisjoner bør forklares for å sikre at de blir forstått. I stedet for å kopiere inn en lang og komplisert definisjon fra personvernforordningen, bør veilederen heller forklare med korte og konkrete eksempler hva en personopplysning er. Et alternativ til kapittel 3 kan være at grunnleggende begreper og konsepter, slik som hva en personopplysning er, forklares i et eget innledende kapittel.

Henvisningene til kapittel 3 er kun et illustrerende eksempel. Etter vårt syn har veilederen gjennomgående et nokså komplisert språk, og veilederen kunne med fordel gitt mer konkrete eksempler. Departementet bør også vurdere andre tiltak for å gjøre innholdet i veilederen kjent, gjennom foredrag, kurs, opplæring mv.

\*\*\*

Eventuelle spørsmål kan rettes til styret i foreninga på e-post [styret2@rpf.no](mailto:styret2@rpf.no).

Med vennlig hilsen  
Rettspolitisk forening

Lars Arnesen  
Petter Dines Olsen